

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Каталог 3 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2024-2025 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародне підприємництво
Викладач (-і)	Мацола Михайло Михайлович, доц., к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Е-mail викладача	mykhailo.matsola@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Процеси глобалізації та європейської інтеграції, до яких залучилася Україна, роблять суттєвий вплив на розвиток міжнародних відносин з іноземними партнерами. Так, вітчизняні підприємці потрапляють в нові умови бізнесу, які обумовлюють необхідність розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Наявність певних навичок та вмій в сфері міжнародного бізнесу забезпечує широке коло нових можливостей, а саме: пошук нових ринків збуту, збільшення прибутків за рахунок підвищення цін, спрямування на покращення якості продукції та асортименту, пошук нових бізнес-партнерів, запозичення та опанування нових технологій.</p>	
3. Мета, завдання та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни формування системи знань про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного підприємництва, аналіз міжнародного економічного середовища та в області нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торгових і комерційних відносин.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни «Міжнародне підприємництво» є навчити студентів про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного підприємництва, аналізу міжнародного економічного середовища, міжнародних ринків, формування в студентів знань у галузі нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торгових і комерційних відносин, необхідних для подальшої успішної практичної роботи в сфері міжнародного підприємництва.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань, які охоплює міжнародне підприємництво.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Здатність вирішувати спеціалізовані завдання та проблеми у сфері міжнародного бізнесу, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Здатність проявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>Здатність демонструвати базові й структуровані знання у сфері міжнародного підприємництва для подальшого використання на практиці.</p> <p>Здатність застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p>	
5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни 180 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	40
семінарські заняття	40

самостійна робота			100			
Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий			
8	076 Підприємництво та торгівля	4	Вибірковий			
Тематика курсу						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінари	самостійна робота	лекції	семінари и	самостійн а робота
Тема 1. Міжнародне підприємництво: становлення та розвиток	2	2	7	2		10
Тема 2. Міжнародне підприємництво та його середовище.	2	2	7		2	10
Тема 3. Міжнародні торговельні відносини як основна форма міжнародного підприємництва	2	2	7	2		10
Тема 4. Спільні підприємства.	2	2	7		2	10
Тема 5. . Міжнародні ринки товарів і послуг.	4	4	6	2		9
Тема 6. Регулювання міжнародної підприємницької діяльності	2	2	6			9
Тема 7. Податкове законодавство зарубіжних країн.	2	2	6			9
Тема 8. Франчайзинг як вид міжнародного підприємництва.	2	2	6		2	9
Тема 9. Транснаціональні компанії.	4	4	6	2		9
Тема 10. Міжнародна інвестиційна діяльність.	2	2	6		2	9
Тема 11. Міжнародна торгівля.	4	4	6	2		9
Тема 12. Міжнародна логістика.	4	4	6		2	9
Тема 13. Міжнародні транспортні перевезення.	2	2	6	2		10
Тема 14. Посередництво в міжнародному підприємстві.	2	2	6		2	10
Тема 15. Ризики у	2	2	6	2		10

міжнародному підприємстві.						
Тема 16. Міжнародна підприємницька статистика та інформація.	2	2	6		2	10
Усього годин	40	40	100	14	14	152
6. Система оцінювання навчальної дисципліни						
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)					
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен (Екзаменаційна робота)	Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1	Модуль 2				
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання			
	Усне опитування, тестування	Тестування (КСР)	Презентація	Тестування		
	30 балів	10 балів	10 балів			
	50 балів			50 балів	100	
	100 бальна					
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою					
	Шкала оцінювання для екзамену					
	університетська	національна			шкала ECTS (ECTS)	
	90 – 100	5	відмінно		A	
	80-89	4	добре		B	
	70-79				C	
	60-69	3	задовільно		D	
	50-59				E	
	26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання		FX	
	1-25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F	
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.					
	Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.					
		Оцінка	Умови отримання оцінки			
	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання 				

		викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Система оцінювання знань самостійної роботи студентів	Самостійна робота студентів: Тестовий контроль: студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).	
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль.</p> <p>Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться у тестовій формі.</p> <p>Структура екзаменаційного білета:</p> <p>25 тестових питань у системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua/. Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,5.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати</p>	

	<p>академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи воєнного стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог; – другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.</p> <p>Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.</p> <p>Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.</p>	
8. Рекомендована література	
<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / С.В. Тарасенко, Ю.М. Петрушенко. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 222 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/83673/1/Petrushenko_business.pdf 2. Сазонець О.М. Міжнародний бізнес і логістика: понятійно-термінологічний словник / О.М. Сазонець, І.Л. Сазонець. - К.: Центр учбової літератури, 2021. - 288 с. 3. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с. 4. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник / за ред. Ю.Г. Козака, Т. Спорека. – 5-те вид., перероб. та доп. – Київ – Катівіце: Центр учбової літератури, 2016. – 289 с. 5. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: навч.посібник - 5-те вид., перероб. та доп. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с. <p style="text-align: center;">Наукові публікації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бакаєва І. Г. Аналіз змін товарного експорту України до країн Європейського Союзу з використанням методу постійних ринкових часток. Ефективна економіка. 2021. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/81.pdf. 2. Батракова Т. І., Гайдай І. О. Розвиток міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 30. С. 15–20. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/5.pdf. 3. Бойко В., Бойко Л. Сучасний стан міжнародної торгівлі України як основної форми міжнародного бізнесу. Фінансовий простір. 2022. № 1(45). С. 49–57. URL: http://fpnpu.cibs.ubs.edu.ua/article/view/253350. 4. Боковець В. В., Корж Н. В., Давидюк Л. П. Крос-культурні аспекти поведінки у міжнародному бізнесі. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 53. С. 24–27. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2021/53_2021/7.pdf. 5. Вірченко О. О., Романчук К. В., Шиманська К. В. У пошуках ключа успіху України на світових ринках. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № 4(98). С. 54–63. 	

URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/249650>.

6. Дунська А. Р., Бондар В. Ю. Експортоорієнтований розвиток підприємств як драйвер економічного зростання країни. Підприємництво та інновації. 2019. № 8. С. 40–45. URL: <http://ejournal.in.ua/index.php/journal/article/view/182/169>.
7. Заяць О. І., Гошпер В. В. Міжнародні бізнес-стратегії промислових підприємств. Бізнес-навігатор. 2021. № 6. С. 20–24. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2021/67_2021/5.pdf.
8. Ковбатюк М. В., Шкляр В. В., Ковбатюк Г. О. Стратегії виходу підприємств на міжнародні ринки за рівнями управління. Проблеми економіки. 2022. № 4. С. 156–162. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-4_0-pages-156_162.pdf.
9. Кульганік О.М. Моніторинг інвестиційної привабливості бізнессередовища України в контексті розвитку світової економіки = Monitoring the investment attractiveness of Ukraine's business environment in the context of world economic development. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 36. С. 9-14. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=25427.pdf>.
10. Лучникова Т. Міжнародні вантажні перевезення територією України в умовах війни. Товари і ринки. 2022. № 3. С. 37–46.
11. Македон В. В., Михайленко О. Г. Нові кон'юнктурні тенденції та маркетингові особливості розвитку міжнародного лізингового бізнесу. Бізнес-навігатор. 2022. № 1. С. 14–22. URL: http://businessnavigator.ks.ua/journals/2022/68_2022/4.pdf.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства економіки. URL: <http://www.me.gov.ua/>.

Доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки

Мацола М.М.